

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
2 maart 2021

Ons kenmerk
PZH-2021-767122942
DOS-2020-0005719

Bijlagen
-

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Ontwikkelingen bediening van bruggen en sluisen

Geachte Statenleden,

Graag willen wij u met deze brief nader informeren over de verschillende ontwikkelingen op het gebied van bediening van de provinciale bruggen en sluisen. In het Coalitieakkoord "Elke dag beter. Zuid-Holland." wordt aangegeven dat Zuid-Holland de toegangspoort is van Europa en de best bereikbare regio. De opgave van de provincie is om mobiliteit efficiënt, veilig en duurzaam te laten plaatsvinden, over de weg, het water en het spoor. Door het wegverkeer en vaarwegverkeer steeds beter op elkaar af te stemmen geeft onze Dienst Beheer Infrastructuur (DBI) invulling aan het coalitieakkoord.

De objectbedienaren bedienen ruim 85 bruggen en sluisen in de provincie Zuid-Holland. Deze bruggen en sluisen zijn niet allemaal in eigendom van de provincie zelf, maar ook van diverse gemeenten en van de provincie Utrecht. De bruggen worden op afstand bediend vanuit vier bediencentrales: BC Steekterpoort in Alphen aan de Rijn, BC de Waard in Leiden, BC Leidschendam en BC Gorinchem. Daarnaast zijn er vier sluisen die vanuit een sluiscomplex worden bediend: Julianasluis in Gouda, Sluis Leidschendam, Grote sluis in Vianen en de Merwedesluis vanuit de bediencentrale in Gorinchem.

De missie van DBI is: "Vlot en Veilig over Weg en Water, samen met anderen". De missie voor de collega's die betrokken zijn bij de objectbediening is hiervan afgeleid: "Veilig en Vlot bedienen doen we samen!" Deze missie kan worden benaderd vanuit drie thema's: personeel, techniek en huisvesting. Binnen deze drie thema's spelen er momenteel diverse ontwikkelingen. Onderstaand gaan wij hier verder op in.

*Personeel (Veilig en vlot bedienen **doen we samen**)*

De objectbediening wordt verzorgd door 45 vaste medewerkers en de bruggen en sluisen op de provinciale vaarwegen worden, waar dat nodig is, bijna 24 uur per dag en 7 dagen in de week bediend. Er is een zogenaamde "interne flexibele schil" van collega's, die in verschillende bediencentrales kunnen invallen als collega bedienaren verlof hebben. Naast deze interne

flexibele schil is er een externe flexibele schil van inhuurkrachten, die met name tijdens de ruimere openingstijden in het drukke vaarseizoen hard nodig zijn. In het vaarseizoen, dat loopt van 1 april tot 1 november, zijn de bedientijden namelijk ruimer ten behoeve van de extra recreatievaart. Dankzij de interne flexibele schil hoeven er overigens sinds afgelopen jaar minder externe krachten te worden ingehuurd dan in de jaren daarvoor. Daarnaast is er minder gebruik gemaakt van inhuurkrachten, doordat de bedientijden zijn aangepast ten gevolge van de Coronamaatregelen.

De objectbedienaren volgen een intensief opleidingstraject, ook omdat de functie van vroeger, een brugwachter op één specifieke brug, niet meer te vergelijken is met de objectbedienaar die nu vanuit een bedienentrale of sluiscomplex werkt. De opleidingen zijn hierop aangepast en jaarlijks worden de bedienaren getraind op bijvoorbeeld het kritisch schouwen van de camerabeelden. Een veilige en zorgvuldige bediening van de beweegbare kunstwerken is uiteraard van het grootste belang en dat vraagt ook veel van hen. Mede om die reden worden de bedienaren, zowel de vaste als inhuurkrachten, sinds afgelopen jaar psychologisch en medisch gekeurd op geschiktheid voor hun functie. De provincie hoort daarmee tot de eerste beheerders in Nederland, die deze keuringen uitvoeren.

Daarnaast wordt ook de nadruk gelegd op een goede werksfeer binnen de teams; de collega's werken namelijk in diensten van acht uur of soms langer met elkaar samen. Dan moet je elkaar kunnen vertrouwen, elkaar durven aanspreken en elkaar kunnen versterken. De aansturing door de twee teamleiders speelt hierbij een grote rol.

Ook is een goede samenwerking met de schippers, de provinciale opsporingsambtenaren op het water en de collega's van de IncidentCoördinatie(IC)-desk van belang. Door de maatregelen in verband met het Coronavirus is dat momenteel wat lastiger, omdat bezoek op de centrales zoveel mogelijk dient te worden beperkt. Op het moment dat dit echter weer mogelijk is, zullen er ontmoetingsmomenten worden georganiseerd tussen de verschillende partijen, waardoor er nog beter kan worden afgestemd.

*Techniek (**Veilig en vlot bedienen** doen we samen), mede in het kader van de versterkingsaanpak beheer en onderhoud Beweegbare Kunstwerken*

Voor het bedienen van de bruggen en sluizen is de techniek van het grootste belang. Zonder goede camerabeelden en goed werkende bedientafels en besturingssystemen kunnen de bruggen en sluizen niet worden bediend. Er kan echter niet worden voorkomen dat er storingen ontstaan tijdens het bedienproces. Dit met name met het oog op de veiligheid. Indien er door bepaalde sensoren bijvoorbeeld een afwijking wordt geconstateerd tijdens het bedienproces, dan wordt het proces automatisch stopgezet. Wij werken dagelijks aan het beschikbaar houden van onze bruggen. Storingen zijn echter niet helemaal te voorkomen. De hoge eisen die wij stellen aan de veiligheid brengen ook een bepaalde mate van storingsgevoeligheid met zich mee.

Storingen, die gevolgen hebben voor de beschikbaarheid van onze kunstwerken, kunnen leiden tot hinder voor het weg- en scheepvaartverkeer. Deze hebben dan ook onze nadrukkelijke aandacht en ook vanuit uw Staten zijn hier eerder vragen over gesteld. Het proces, dat is ingericht om voorkomende storingen zo snel mogelijk te verhelpen, is de afgelopen periode, mede in het kader van de versterkingsaanpak beheer en onderhoud beweegbare kunstwerken,

op meerdere punten verbeterd. Er is een contractteam samengesteld, specifiek voor het dagelijks beheer en onderhoud van de beweegbare kunstwerken. De collega's uit dit team bespreken wekelijks de (veel) voorkomende storingen met de onderhoudsaannemers, waarbij met elkaar de verschillende noodzakelijke (vervolg)acties worden besproken. Verder worden alle storingen bij de IC-desk gemeld, die deze meldingen direct doorzet naar de hoofdaannemer om de storingen op te lossen. Hierdoor wordt de hersteltijd zo kort mogelijk gehouden.

In het kader van de versterkingsaanpak is de informatievoorziening verbeterd, niet alleen binnen de dienst zelf, maar ook richting de verantwoordelijk gedeputeerden Vermeulen en Baljeu. Zo worden zij bijvoorbeeld sinds november 2020 automatisch vanuit de IC-desk geïnformeerd over alle storingen en incidenten, die hinder veroorzaken voor weg- en/of vaarwegverkeer.

Aan de hand van een "vaarwegvolgsysteem" kunnen de objectbedienaren tegenwoordig beter inschatten wanneer er brugopeningen worden aangevraagd. Om het wegverkeer zo vlot mogelijk te laten doorstromen wordt de brug niet voor ieder schip apart bediend, maar worden de schepen zoveel mogelijk geclusterd, waardoor meerdere schepen van één brugopening gebruik kunnen maken. Hierdoor duurt een brugopening soms wel iets langer, maar is het totaal aantal openingen lager en daarmee de totale openingsduur van de bruggen korter. Er draait op dit moment een pilot waarbij nader onderzoek wordt gedaan naar de effecten op zowel het weg- als het vaarwegverkeer. Afhankelijk van de uitkomsten kan de brugbediening nog beter op het wegverkeer worden afgestemd.

Ritsend bedienen is het bedienen van twee opeenvolgende bruggen door dezelfde bedienaar. Dit gebeurt alleen als de bruggen dicht naast elkaar liggen en de schipper daardoor in hetzelfde tempo kan doorvaren, dit vermindert de CO²-uitstoot. Dit ritsend bedienen gebeurt op een veilige manier, waarbij de kritische bedienstappen niet op twee bruggen gelijktijdig worden uitgevoerd. Hierbij gebruikt de bedienaar ook twee bedientafels, waardoor het niet kan voorkomen dat de bruggen door elkaar worden gehaald.

De 24-uurs economie vraagt een actualisatie van de bedientijden voor de beroepsvaart. Op dit moment worden alle bedientijden in de winter- en zomerperiode opnieuw bekeken en daarbij wordt de vraag gesteld of deze tijden nog wel passend zijn bij de vraag van de beroepsvaart in het algemeen en de recreatievaart in de zomerperiode. Na deze actualisatie kan de inzet van de objectbedienaren ook worden aangepast op de eventuele veranderde bedientijden. Meer bedienaren in drukke tijden en minder bedienaren wanneer dat mogelijk is.

Bij alle genoemde ontwikkelingen is de techniek essentieel. Door steeds betere afstemming, nieuwe systemen die meer informatie geven, het anders tonen van camerabeelden per scherm, waardoor er tijdens het bedienen niet meer gewisseld hoeft te worden tussen beelden, wordt het bedienen van de objecten steeds efficiënter en veiliger. En daarmee wordt de doorstroming op weg en water steeds verder verbeterd.

Huisvesting

Met het Kaderbesluit Infrastructuur 2020 bent u geïnformeerd over het voornemen om een nieuwe bediencentrale te realiseren, ter vervanging van een tweetal bestaande bediencentrales en de verkeersmanagementdesk. De voorbereiding hiervan is momenteel in volle gang en wij

verwachten u voor de zomer een uitvoeringsbesluit voor te kunnen leggen. Indien u hiermee instemt zullen de bedienaren van de verouderde bediencentrales in Leiden en Leidschendam over een aantal jaren gaan verhuizen naar een nieuwe verkeerscentrale in Delft: de Slimme Centrale.

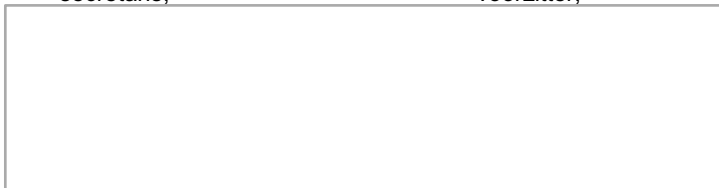
In deze beoogde nieuwe bediencentrale wordt ook de IC-desk ondergebracht en tevens een opleidings- en testcentrum ten behoeve van de bedienaren en de blijvende verdere ontwikkeling van de software voor de bediening van de beweegbare kunstwerken. Tevens is het de bedoeling dat er in de Slimme Centrale nieuwe systemen worden toegepast die momenteel in ontwikkeling zijn. Deze ontwikkelingen vinden plaats in werkgroepen van bedienaren en technische adviseurs. Met deze nieuwe systemen is er een steeds betere afstemming mogelijk tussen weg- en vaarwegverkeer. En doordat er steeds meer data beschikbaar komt, kunnen de verkeersbewegingen ook steeds beter worden voorspeld, waarmee de bedienaren een zo optimaal mogelijk openingsmoment kunnen bepalen

Iedere dag opnieuw wordt er ingezet op een continue verbetering van het bedienproces van de beweegbare kunstwerken: Elke dag beter. Zuid-Holland.

Wij gaan ervan uit u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd over de ontwikkelingen in het kader van de bediening van onze bruggen en sluisen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit